

Bemærkninger til lovforslaget

1. Almindelige bemærkninger

Forslaget tilsigter at imødekomme de færøske ønsker om at overtage administrationen af undervisningsvæsenet efter § 9 i lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre samt i videst muligt omfang at overføre kompetencen til regeludstedelse til hjemmestyret, uden at folkeskolen dog overtages som færøsk særannliggende efter § 2 i hjemmestyreløven.

Forslagets centrale bestemmelse er § 7, hvorefter Færøernes hjemmestyre fastsætter de nærmere regler om folkeskolen på Færøerne, herunder om formål og styrelse, undervisningens indhold, omfang og tilrettelæggelse samt undervisningspligtens opfyldelse. Dette skal ske i overensstemmelse med de foranstående bestemmelser, der indeholder de generelle rammer, inden for hvilke hjemmestyrets regeludstedelse kan ske.

Forslaget er baseret på den forudsætning, at de nugældende tilskudsregler opretholdes uændret, og dette indebærer, at de af den nuværende færøske folkeskolelovs tilskudsregler, der fortsat er aktuelle, foreslås opretholdt indtil videre, jfr. forslagens § 8, stk. 2. Fra færøsk side er der ikke for tiden ønske om, at der foretages ændringer i lov nr. 65 af 8. marts 1972 om tjenestemænd m. fl. i folkeskolen på Færøerne. Dette betyder bl. a., at de vigtige tilskudsregler i denne lovs §§ 45, 46 og 48 indtil videre opretholdes uændret. Der må dog i denne lov foretages de konsekvensændringer, der er en følge af omlægning af administrationen, herunder eventuel nedlæggelse af den nuværende skoledirektion.

For så vidt angår spørgsmålet om statstilskud til folkeskolebyggeriet på Færøerne bemærkes, at den nuværende tekstanmærkning nr. 1 ad finanslovs-konto § 20.3.63.01, jfr. § 48 i den færøske folkeskole-tjenestemandsløvs, ligeledes bør opretholdes indtil videre, dog formentlig således at den nuværende tilskudstilsagnsordning, hvorefter undervisningsministeriet giver tilsagn i hvert enkelt tilfælde, efter at sagen har været til behandling i ministeriet, vil kunne bortfalde. Det må fremtidig kunne overla-

des til det færøske hjemmestyre at administrere tilskudsordningen. Det årlige budget, på grundlag af hvilket forslaget til den pågældende finanslovs-konto udarbejdes, må dog som hidtil indsendes til undervisningsministeriets godkendelse.

For de private skolars (friskolernes) vedkommende forudsættes den nuværende tilskudshjemmel i finansudvalgets aktstykke nr. 650 af 25. juni 1952 opretholdt, eventuelt omformet til en tekstanmærkning, der knytter sig til finanslovs-konto § 20.3.31.51.07. Færøske friskoler.

Regeringen har nedsat et udvalg, der skal udarbejde forslag til ajourføring og forenkling af det nuværende system for statens overførsler til Færøerne. Resultaterne af dette udvalgs arbejde kan medføre, at der på et bredere grundlag gennemføres en ny tilskuds- og finansieringsordning for de færøske samfundsanliggender, herunder skole- og undervisningsvæsenet.

Næværende lovforslag og de andre forslag, der på de øvrige undervisningsområder tilsigter at overføre regeludstedelse og administration til det færøske hjemmestyre, forudsættes ikke at ville medføre merudgifter for staten i forhold til de nuværende ordninger. Der skal som hidtil til undervisningsministeriets godkendelse indsendes årlige budgetter, på grundlag af hvilke forslag til finanslovs-konto § 20.3.31. Færøernes skolevæsen udarbejdes.

2. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Den nuværende folkeskole på Færøerne er kommunal. Når folkeskolen på Færøerne i forslaget er defineret som den »offentlige« skole, er det for ikke at afskære hjemmestyret fra muligheden for at vælge en anden struktur, f. eks. at lade et undervisningsdirektorat drive folkeskolen eller dennes overbygning eller specielle skoleformer inden for folkeskolen.